

O'zbekiston Respublikasi maktabgacha
va maktab ta'limi vazirligi

_____ hokimligi

_____ maktabgacha va maktab ta'limi
_____ boshqarmasi

_____ maktabgacha va

maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi

_____ -maktabgacha ta'lim tashkiloti

tayyorlov guruhi rahbariyachisi

_____ ning

takomillashtirilgan "Ilm va bilim" dasturining

o'quv dasturiga asoslanib

"O'zbekistonning buyuk yulida" mavzusida tashkillangan

_____ mavzusida tashkillangan

FAOLIYAT

ISHLANMAS

Fevral oyining 3-haftasi

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

+99890-530-88-18 nomerga telegramdan yozishingiz yoki telegramdan jek456 izlab telegramga yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

Hujjat word variant doc formatda beriladi.

Tayyorlov guruhlariga fevral oyi 3-hafta faoliyat ishlanmani to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

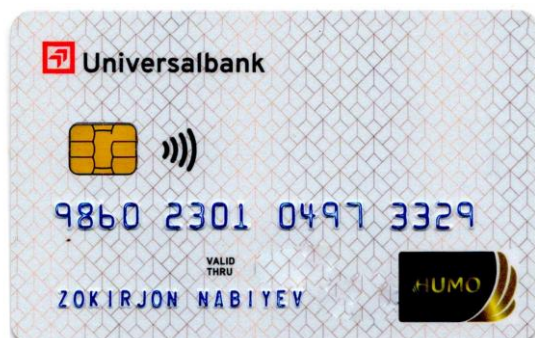
Telegram kanalimiz:

[@maktabgacha_tt](https://t.me/maktabgacha_tt)

Narxi: 5000

To'lov uchun: **HUMO 9860230104973329**

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Bu hujjatni hech kimga tarqatmaslik sharti bilan olishingiz mumkin.

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet veb-saytlarga joylamang.

Telegram orqali kanal va gruppalariga tarqatmang.

OMONATGA HIYONAT

QILMANG.

Guruh: Maktabga tayyorlov guruhlar uchun

Oy mavzusi: Ajiib dunyo

Mavzu: O'zbekistonning buyuk arboblari

Ta'limiy faoliyat maqsadlari:

Ta'limiy: tarbiyalanuvchilarda buyuk ajdodlarimiz Amir Temur va Jaloliddin Manguberdi siymosi haqida tushuncha hosil qilish, mavzu doirasidagi suhbatda Ja'ol ishtirok etishga o'rgatish, savollarga to'g'ri javob berish ko'nikmasini shakllantirish;

Rivojlantiruvchi: mantiqiy fikrlashga o'rgatish, tasavvurlarini rivojlantirish;

Tarbiyaviy: jamoa bo'lib ishlash ko'nikmalarini shakllantirish, tariximizga hurmat hissi bilan qarashni tarbiyalash.

Kerakli jihozlar: AKT, kun va tun haqida suratlar.

Ta'limiy faoliyatning borishi:

Tarbiyachi: - Bolalarimiz buyuk siymolardan kimlarni bilamiz?

Bolalar: - Amir Temur, Jaloliddin Navoiy, ibn Sino, Bobur kabi bobolarimizni bilamiz.

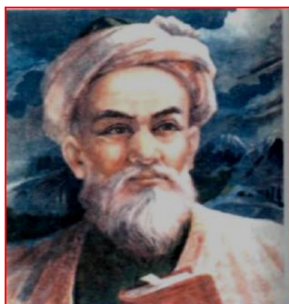
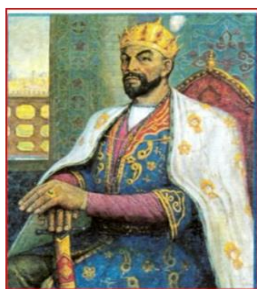
Tarbiyachi: - Siz bilgan bobokalonlarimiz butun dunyoga mashhur. Ular bizning tariximizda qanday ishlarini amalga oshirishgan.

Mana bu Amir Temurimizning surati. Unga yaxshilab e'tibor bering-a, uning ko'zlari tiyrak, o'z boshiga surmaga o'ralgan. U har hukmdor bo'lgan.

Hozir sizlarga O'zbekistonning buyuk arboblaridan biri Muhammad Alining Amir Temur haqida yozganlarini o'qib beraman. Amir Temur 1336-yil 9-aperlda Kesh (hozirgi Shahrisabz) yaqinidagi Xo'jandda dunyoga keldi. Bolaligidanoq tabiatan og'ir-bosiq, zehni o'tkir, shoshilmay qat'iyat bilan har qanday ishni bajarib berish uchun o'zini o'qitish uchun maktabda saboq oldi, ustozlar nazoratida kamon dastasini ushlab o'qitildi. O'z yulida tutish, otlarni saralay olish, shikorlar uyushtirish, chavandozlikni o'rganish uchun o'zligini qat'iyat bilan yaxshilab o'rgandi. Temurbek o'n ikki yoshida tengqurlarini qat'iyat bilan o'ynashar ekan.

O'ZBEKISTONNING BUYUK ARBOBLARI

Temurbek podsho bo'lganidan keyin har biriga "mansab" berilar, "gunohkor" odamni jazolab, "yurt" berib qo'yilgan. O'sha paytda yoshligidayoq yurt boshqarish havosini olishga intilish kuchli bo'lgan.

Amir Temur urushning aytgani qatnashgan qattol bir zamonda ya- shadi, qilich-u nayzaga suyangan bu zamonda qatnashgan bo'ysunmaydigan o'z qonunlari bor edi. Ularga rioya qilmas, yo'q bo'lgan mumkin emasdi. Shuni ta'kidlash joizki, Sohibqiron xudo izmidan qatnashgan adalardan biri edi, hech qachon birinchi bo'lib urush boshlamasdi. Urush boshlash zaruratdan kelib chiqardi. Eng avvalo, u urushning oldini olishni ixtiyoriy hol- larda qaysidir mamlakatda zulm ortib ketgan bo'lsa, u yerning xalqini Sohibqiron Amir Temurga ko'mak so'rab murojaat qilardi. Amir Temur urush dav- lat ishlariningiz to'qqiz ulushini kengash diplomatiyaga ajratib, boshqarishga qoldirganini yozgan. U umr bo'yi bunga rioya qildi.

Sharqda "odil podsho" tushunchasi qadim-qadimdan mavjud bo'lgan. Amir Temur podshoni hamisha orzu qilib kelgan. Sohibqiron Amir Temur ana shu orzu bo'lishga intildi. "Kuch - adolatda" so'zlari Amir Temur uzugiga o'z davlati uchun davlat muhrida ham aks etgan edi. "Mamlakat zulmga chidashi mumkin, adolatsizlikka chiday olmaydi", - deb yozgandi Amir Temur o'z "Tuzuk"ida. Bu saltanat shiori, sohibqiron bunga qattiq amal qildi. Adolatning kuchi shu na- tija bo'lib, yuksak edi-ki, agar mamlakatda biron odam bir tovoq oltin yo kumushni bosib qo'yib, mag'ribdan mashriqqacha borsa, hech kim unga qo'l cho'zmas, oltin y kumushdan bittasi ham kamaymasdi.

Sohibqiron dunyoning 27 mamlakatini musaxxar qildi. Taxminan mingdan ortiq jang o'tkazdi, ularda zafar hamisha Sohibqiron tomonida boldi.

Tarbiyachi: - Bolajonlar, Amir Temur bobomizning bolaligini tasavvur qildingizmi?

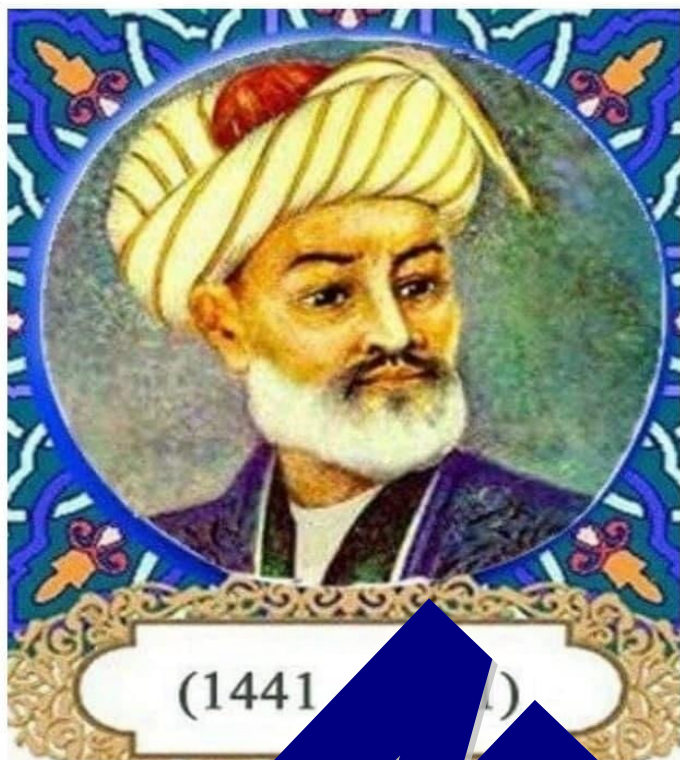
Endi Jaloliddin Manguberdi bahodir bobomiz qanday mardlik ko'rsatganini o'rganamiz. (Jaloliddin Manguberdi surati ko'rsatiladi.)

Tarbiyachi: - Jaloliddin Manguberdi ham juda jasur, pahlavon, vatanparvar bo'lgan. U ham suratda ot ustida tasvirlangan. Mardligi shijoatidan ko'rinib turibdi. Hozir sizlarga Jaloliddin Manguberdi haqidagi matnni o'qib beraman, diqqat bilan tinglang. O'zbek xalqining sha'nini ko'kka ko'tarishga munosib hissa qo'shgan o'lmas siymolardan biri Jaloliddin Manguberdidir. U Xorazmshohlar davlatining so'nggi hukmdori - mohir sarkarda. O'zbek davlatchiligi tizimidagi yirik sulolalardan biri Muhammad Xorazmshohning katta o'g'li. Onasi - Oychechak turkmanlardan bo'lgan. Jaloliddin burnida xoli bolgani uchun Mankburni nomi bilan atalgan. Keyinchalik bu nom talaffuzda o'zgarib «Manguberdi» nomi bilan mashhur bo'lib ketgan.

Jaloliddin Manguberdi haqida tarixchi Nasafiy shunday yozadi: «Jaloliddin qorachadan kelgan, o'rta bo'yi, turk lafzli odam edi. Fors tilini ham yaxshi bilardi. Uning botifligiga kelgan shuni aytish kerakki, sulton arslonlar orasida - gi eng kuchli sher edi. Bir o'zbek saqlamaydigan, ochiq ko'ngil, to'g'ri odam edi. U jiddiy shaxs edi. Fors to'ng'ulmasdi. Juda nari borsa, jilmayib qo'yardi. U adolatsizliklarni ko'rganida, «Sizlar qat'iyatli, nihoyatda irodali, murakkab vaziyatda qaltis sinovlarida o'zini yo'qotib qo'ymaydigan favqulodda mard va botifli odam edi» deb aytdi.

Tarixdan ma'lumki, Jaloliddin Manguberdi 1221-yil 25-noyabrda G'azna yaqinidagi Chingizxon bilan bo'lgan jangda qat'iyat bilan kurashgan va uchraydi. Manguberdi qo'shinlarini mo'g'ullar Sind daryosigacha olib borishadi. Dushman - ga taslim bo'lishni xohlamagan Jaloliddin Sind daryosiga sakrab o'tib qirg'oqqa suzib o'tadi. U bilan birga uning to'rt ming kishilik qo'shini ham o'tib oladi. Hozirgi kunga qadar bu daryoning bir tomoni "ot sakabon" nomi bilan, ikkinchi tomoni esa "cho'li Jaloliy" deb ataladi.

Jaloliddinning jasorati bilan Chingizxon o'g'illariga qarab: "Ota o'g'il mana shunday bo'lishi lozim" deb aytgan edi. Jaloliddin Manguberdi bu o'g'illarning umr ko'rgan bo'lsa-da, shu davr moyinida el-u yurt uchun, xalq uchun xizmat qilishga ulgurgan va o'zidan buyuk nom qoldirgan barhayot qahramon bo'lgan.

Tarixiy qahramonlarimizdan o'rnatilgan qadrlar barchamizni munosib davom ettirish bugungi avlod uchun ham qarz, ham mas'uliyatdir.

Tarbiyachi: - Bolajonlar, bu ikki buyuk qahramonlar haqida tushuncha hosil bo'ldimi? Unda mening savollarimga javob berib bering. Amir Temur bolaligidan nimaga qiziqqan?

Amir Temurning Toshkentdagi haykali qanday tashkil topgan? Jaloliddin Manguberdi qanday qahramonliklar ko'rsatgan? Qurish, konstruksiyalash va matematika markazi

Origami: «Raketa»
Maqsad: bolalar origami ish usullari bilan tanishadilar, chizma bo'yona ko'nikmalarini shakllanadi.

Kerakli jihoz va materiallar: tayyor ishlar namunasi, tungi rangdagi vatman qog'ozi, har xil rangdagi tomonlari 15 sm bo'lgan to'rtburchak shaklidagi qog'ozlar, rangli qog'ozlardan kesilgan bo'lakchalar, yulduzlar uchun kumush rangli yaltiroq qog'oz, yulduz shakli, raketaning oynasi (ilg'ir raketani yasash algoritmi, yelim, mo'yqalam, qaychi.

- Faoliyatning borishi:**
1. Kirish suhbat.
  2. Raketani qurish algoritmi bilan tanishish.
  3. Mustaqil raketani qog'ozda buklash.
  4. Raketa bilan mashk.

Qo'shimcha qism: raketa tasvirlarini tomosha qilish, videotaqdimotni ko'rish.

E'tiborga molik jihati: bolalarga qog'ozni buklayotgan do'stlariga yordam

berishlarini rag'batlantirish.

Syujetli-rolli o'yinlar va sahnalashtirish markazi

«Dorixona» syujetli-rolli o'yii

Maqsad: bolalar farmatsevt kasbi bilan tanishadilar, bemorga nisbatan hamdardlikni his qilish, muloqot madaniyatiga amal qiladilar.

Kerakli jihoz va materiallar: oq xalat, bosh kiyim, retsept, tibbiy vositalar: paxta, bog'lam, shisha idishlar (banka), dorivor o'lar qutichasi, tomizg'ich (pipa), tonometr, fonendoskop.

Faoliyatning borishi:

1. O'yin qoidalari bilan tanishtirish.
2. Rollarni taqsimlash.
3. O'yin rejasini tuzish.

4. Xulosa qilish: bolalar fikrini ko'rsatgan holatlarni muhokama qilish, o'yindan taassurotlarini so'zlash, o'yin jarayonini muvaffaqiyatli o'tkazishni xohlaydirlarmi?

Qo'shimcha qism: MTTning tibbiy xizmatlarida dorixonaga ekskursiya uyushtirish.

E'tiborga molik jihati: o'yin jarayonidagi muvaffaqiyatlarini o'zaro muvaffaqiyatli bo'lish. Fan va tabiat markazi

Ohanrabo (magnit) (amaliy tajriba)

Maqsad: bolalar magnitning xususiyatlari bilan tanishib, o'rganib, tajriba o'tkazadilar, ilmiy farazlarni o'rganib, xulosalar qiladilar.

Kerakli jihoz va materiallar: yog'ochdan yasalgan buyumlar, temir buyumlar, plastmassa, po'lat, qog'oz, magnit (ohanrabo), suv soling'ich.

Faoliyatning borishi:

1. Ohanrabo (magnit) kundalik hayotimizning bir qismidir.

1-tajriba. Ohanrabo (magnit) xamma narsani tortadimi?

Tajriba o'tkazishda hamma buyumlarni ikki guruhga ajratish. Temir buyumlar bo'lmagan

buyumlar. Navbat bilan ohanraboni birinchi va ikkinchi guruh buyumlariga yaqinlashtiriladi.

Shunda aniqlanadiki, temir bo'lmagan buyumlarni ohanrabo o'ziga tortmaydi. Birinchi guruh buyumlar ohanraboga darrov yopishadi, ba'zilar esa uni tortish kuchi sezmaydi.

Xulosa: ohanrabo po'lat, nikel, temir va

shunga o'xshash buyumlarni o'ziga tortadi. Yog'och, plastmassa, qog'oz, matoni tortmaydi.

2-tajriba. Qanday qilib suv solingan stakandan qo'lni ho'l qilmay tangani olish mumkin?

Birinchi tajribadan so'ng temir buyumlar suvli stakapga solinadi.

Savol: qanday qilib suv solingan stakandan qo'lni ho'l qilmay temir buyum (tanga, qistirgich)ni olish mumkin?

Bolalar suvdagi temir buyumni ohanrabo yordamida olishgandan so'ng uning suvdagi temir buyumlarga ham ta'sir ko'rsatishi ayon bo'ladi. Qum bilan ham shunday tajriba o'tkazish mumkin.

Xulosa: suv ohanrabo harakatiga xalal bermaydi. Ohanrabo temir va po'latga hattoki suv bilan ajratilgan bo'lsa ham ta'sir ko'rsatadi.

3-tajriba: Raqsga tushayotgan qistirgich - ohanraboni stol tagida yurgizish.

Xulosa: taxta, qog'oz kabi uncha katta bo'lmagan qalinlikdagi to'siqda temir buyumlar ohanrabo xarakatiga mos harakat qiladi. Ohanrabo temir va po'latga hattoki taxta bilan ajratilgan bo'lsa ham ta'sir ko'rsatadi.

2. Faoliyatni yakunlash.

Qo'shimcha qism:

qistirgich o'rniga boshqa temir buyumlarda foydalanish mumkin (masalan, shurup, siqich b.). «Ohanrabo-mecham» taqdimotini tomosha qilish.

E'tiborga molik jihati: bolalarni bilishga bo'lgan qiziqishlarini oshirish.

Til, nutq va savodxonlikka o'rgatish markazi

Alisher Navoiyning «Ikki vafodor do'st» rivoyati haqida suhbat

Maqsad: bolalarning asarni diqqat bilan yozilgan asarini o'qib, mazmuni shakllanadi, asar mazmuni na qaxramonlari fe'l-atvorini tushunadi. Bolalar berilgan savollarga to'liq javob beradilar.

Kerakli jihoz va materiallar: asar matni yozilgan audioyozuv

Faoliyatning borishi:

1. Do'stlik haqida suhbat.
2. Alisher Navoiyning «Ikki vafodor do'st» asarini audioyozuv orqali o'qish.
3. Asar mazmuni bo'yicha suhbat.
4. Faoliyatni yakunlash.

Qo'shimcha qism: «Bizning eng yaxshi do'stimiz» mavzusida suhbat.

E'tiborga molik jihati: do'stlik qadrini anglab etish, bir-biriga yordam berish, hurmat qilish malakalarining shakllanishi.

San'at markazi

Applikatsiya: Ko'zani milliy naqshlar bilan bezatish (jamo'a ishi)

Maqsad: bolalar ko'zani milliy naqshlar bilan bezatadilar, milliy naqsh elementlaridan to'g'ri kompozitsiya tuzadilar.

Kerakli jihoz va materiallar: turli xil va kattaliqdagi ko'zalar namunasi, rangli qog'oz, qaychi, yelim, sochiq.

Faoliyatning borishi:

1. Milliy naqsh elementlari bilan bezatilgan ko'zalar suratlarini tomosha qilish.
2. Applikatsiya ishining tartibini ko'rsatib berish.
3. Bolalarning ijod faoliyati.
4. Bolalar ishlarining ko'rgazmasi.

Qo'shimcha qism: bolalarning amaliy ish jarayonida milliy musiqani qo'yish.

E'tiborga molik jihati: bolalarning diqqatini milliy naqsh elementlarining xilma-xil rang va naqsh bilan ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish.

Rasm: «Registon maydoni»

Maqsad: bolalar suratni qog'ozning bor hajmiga joylashtirib chiza oladilar, akvarel bo'yog'ini to'g'ri qo'llanishni biladilar, mo'yqalamning uchi bilan vertikal va turli yo'nalishda naqsh chizish malakalarini mustahkamlaydilar.

Kerakli jihoz: surat uchun stakan, mo'yqalam, buyoq, sochiq, qog'oz, AKT

Faoliyatning borishi:

1. Registon maydonining suratini ko'rish va tomosha qilish (AKT yordamida).
2. Rasm chizish tartibini ko'rsatib berish.
3. Bolalarning ijodiy faoliyati.
4. Bolalar ishlarining ko'rgazmasi.
5. Faoliyatni yakunlash.

Qo'shimcha qism: sharq arxitekturasini o'z ichiga olgan milliy naqsh elementlari bilan chizilgan suratni tomosha qilish.

E'tiborga molik jihati: suratni qog'ozning bor hajmiga joylashtirishga rioya etish.

